

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/61/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6411202017
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6411202017.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Danice Kočíčkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. D. E., nar. XX. XX. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. E. č. XXX, právne zastúpenej JUDr. Dušanom Dobišom, advokátom, Advokátska kancelária Dobiš, s.r.o., Žiar nad Hronom, Námestie Matice slovenskej 6 a N. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S., I.. Q. č. X, prechodne bytom M. Q. F., Ul. F. X/XX, právne zastúpeným JUDr. Ivom Osvaldom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Zvolen, Trhová č. 1, o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P 57/2011-120 zo dňa 13. 07. 2011, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku I., ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9P 1/2010-27 zo dňa 10. 06. 2010 tak, že rozšíril styk otca s maloletým v rozsahu vymedzenom vo výroku I. m e n í tak, že otec maloletého dieťaťa je oprávnený sa s maloletým dieťaťom stretávať:

- každý párný týždeň v roku v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., počas kalendárneho roku v období od 01. 01. do 30. 06. a od 01. 09. do 31.12.;
- počas veľkonočných sviatkov v každom párnom kalendárnom roku počas Veľkonočného pondelka od 09.00 hod. do 17.00 hod.;
- počas letných prázdnin v každom kalendárnom roku od 01. 07. od 09.00 hod. do 15. 07. do 19.00 hod. a od 01. 08. od 09.00 hod. do 15. 08. do 19.00 hod.;
- počas vianočných sviatkov v každom kalendárnom roku od 25. 12. od 10.00 hod. do 19.00 hod. a počas novoročných sviatkov v každom nepárnom kalendárnom roku od 31. 12. od 09.00 hod. do 01. 01. nasledujúceho kalendárneho roka do 14.00 hod.

V súvisiacom výroku II. o povinnosti matky maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a v súvisiacom výroku III. o spôsobe prevzatia a odovzdania maloletého otcom, rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zverenie maloletého D. do striedavej osobnej starostlivosti. Zmenil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 9P 1/2010-27 zo dňa 10.6.2010 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým D. každý párný týždeň v mesiaci v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. počas kalendárneho roka v období od 1.1. do 30.6. a od 1.9. do 31.12; počas veľkonočných sviatkov v každom párnom kalendárnom roku počas Veľkonočného pondelka od 9.00 hod. do 17.00 hod.; počas letných prázdnin v každom kalendárnom roku od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7.do 19.00 hod. a od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod.; počas vianočných sviatkov v každom kalendárnom roku od 25.12. od 10.00 hod. do 19.00 hod. a počas novoročných sviatkov v

každom nepárnom kalendárnom roku od 31.12. od 9.00 hod. do 1.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 14.00 hod. Matke uložil povinnosť maloletého na styk s otcom riadne a včas pripraviť, maloletého vydať otcovi a styk otcovi s maloletým umožniť s tým, že otec maloletého je oprávnený a povinný maloletého v stanovenom čase prevziať pred bránou rodinného domu na adrese K. E. č. XXX a po ukončení styku na tom istom mieste maloletého matke odovzdať. O trovách konania rozhodol tak, že tieto účastníkom konania nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že otec maloletého sa domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Tvrdil, že budú lepšie zaistené potreby maloletého. Maloletý má s otcom výborný vzťah, syn ho ako otca plne akceptuje, v dôsledku čoho má otec záujem vo väčšom rozsahu podieľať sa na jeho výchove. Otec začína byť pre maloletého dôležitý ako mužský vzor, má záujem viesť syna k citovej a rozumovej stabilite, umožniť mu v čo najväčšej miere výlety do prírody. Vzhľadom na závery znaleckého posudku (vypracovaného v konaní znalkyňou z odboru Klinická a poradenská psychológia detí a dospelých J.. P. X. č. 25/2011), kde znalkyňa konštatovala, že striedavá starostlivosť pre konflikty rodičov neprichádza do úvahy, otec ďalej netrval na návrhu na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, podal však návrh na rozšírenie úpravy styku otca s maloletým na čas od piatku od 17.00 hod do nedele do 17.00 hod. Prvostupňový súd mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5C 66/03-19 zo dňa 23.4.2003, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.5.2003 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené, pričom na čas po rozvode súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky. O úprave styku k maloletému bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 9P 1/2010-27 zo dňa 10.6.2010 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým D. každý párny týždeň v mesiaci v čase od soboty od 8.00 hod. do nedele do 17.00 hod., ďalej počas vianočných, novoročných a veľkonočných sviatkov a letných prázdnin vo vymedzenom rozsahu. Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku ustálil, že vzhľadom na závery znaleckého posudku, rozvrátené vzťahy medzi manželmi ako aj vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ závery znaleckého dokazovania akceptoval, ale návrh na zverenie mal. D. do striedavej osobnej starostlivosti nechal späť, je potrebné tento návrh zamietnuť. Zároveň konštatoval, že vplyv otca na ďalšiu výchovu a starostlivosť maloletého nie je nijako ohrozený a potrebuje sa ďalej rozvíjať a obohacovať. Tým sa okresný súd pripojil k záverom znaleckého posudku a vzhľadom na vek maloletého, považoval za potrebné rozšírenie styku otca s maloletým upraviť. Uviedol, že je potrebné, aby sa vzťah maloletého s otcom ešte viac rozvíjal a obohacoval, aby bola daná príležitosť maloletému viac sa emočne na otca naviazať a porozumieť si s ním.

Proti výroku, ktorým okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 9P 1/2010-27 zo dňa 10.6.2010, čím rozšíril styk otca s maloletým, podala odvolanie matka maloletého. Uviedla, že pokiaľ znalkyňa v znaleckom posudku uviedla, že vzťah otca s maloletým sa potrebuje ďalej rozvíjať, z kontextu vyplýva, že sa jedná o prehľbovanie vzťahu z hľadiska emocionálneho a nie z hľadiska úpravy styku. Ďalej dôvodila tým, že otec maloletého po vydaní prvostupňového rozhodnutia odovzdal maloletého o týždeň skôr o čom je spísaný úradný záznam na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, detašované pracovisko Žarnovica dňa 12.8.2011, kde sa maloletý vyjadril, že nesúhlasí s tým, aby bol u otca od piatku večera. Vyhovuje mu, keď je u otca každý druhý týždeň od soboty rána. Uviedla, že nemá príležitosť syna pripraviť na styk s otcom, keď ho má odovzdať v piatok o 17.00 hod., nakoľko prichádza domov z práce až o 18.00 hod. Ani pre maloletého to nie je vhodné, nakoľko v utorok a v piatok má tréning a potom trávi čas s kamarátmi. Navyše otec sa maloletému dostatočne nevenuje, maloletý tam nechodí rád, nudí sa tam a v rodine otca sa dobre necíti, najmä pre hádky partnerov. Zároveň požiadala odvolací súd, aby ju oslobodil od povinnosti podieľať sa na zaplatení trov znaleckého posudku, ktorý nežiadala ako dôkaz vykonať.

Otec maloletého s odvolaním matky maloletého nesúhlasil, napádané rozhodnutie okresného súdu považoval za správne a žiadal ho potvrdiť. Poukázal na závery znaleckého posudku, pričom uviedol, že aj znalkyňa nepriamo odporučila rozšírenie styku otca s maloletým za účelom rozvíjania a obohacovania ich vzájomného vzťahu. Tiež uviedol, že styk od piatku do nedele je výhodnejší aj z toho pohľadu, že môže s maloletým robiť aj dvojdnové výlety. Nesúhlasil s námietkou odvolateľky, že táto nemá ako maloletého na styk s otcom v piatok pripraviť. Poukázal na skutočnosť, že ohľadne odovzdávania maloletého je prístupný dohode.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte len „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd upravil styk otca s maloletým podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Zmena inak obsahovo vecne správneho rozhodnutia okresného súdu sa týka len časového vymedzenia styku vo vzťahu k slovnému spojeniu „každý páry týždeň v mesiaci“, ktoré bolo potrebné nahradiť slovným spojením „každý páry týždeň v roku“. Uvedená zmena je odôvodnená faktom, že nie každý mesiac kalendárneho roku má rovnaký počet dní, čo spôsobuje prelínanie týždňov z jedného mesiaca do druhého; v súvisiacom výroku II. o povinnosti matky maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a v súvisiacom výroku III. o spôsobe prevzatia a odovzdania maloletého otcom, odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Výrok, ktorým okresný súd návrh otca na zverenie maloletého D. do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov zamietol, zostal ako odvolaním nedotknutý právoplatný.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Odvolací súd sa po preskúmaní rozsudku prvostupňového súdu s výnimkou vyššie uvedenej formálnej zmeny v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu a konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých prvostupňový súd rozhodol.

Prvostupňový súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie zamerané na zistenie vzťahu rodičov k maloletému dieťaťu, stabilitu výchovného prostredia a na osobné predpoklady rodičov na výchovu maloletého. Poukázal na znalecký posudok J.. P. X., výpovede oboch rodičov a ich právnych zástupcov i výpoveď samotného maloletého. Ustálil, že je potrebné, aby sa vzťah maloletého s otcom ešte viac rozvíjal a obohacoval. Za týmto účelom považoval za vhodné rozšíriť styk otca s maloletým.

Dohovor o právach dieťaťa prijatý v New Yorku 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov, a ak to nie je možné, tak toho z rodičov, ktorý má na to lepšie predpoklady. Okrem toho je nezanedbateľná aj úloha a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa, pričom právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vyplýva najmä z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa. Aby druhý rodič svoju úlohu v živote dieťaťa aj reálne mohol vykonávať, je nevyhnutné umožniť mu stýkanie sa s maloletým v dostatočnom rozsahu. Uvedené pri svojom rozhodovaní okresný súd dôsledne zohľadnil. Je síce pravdou (tak ako to uviedla matka vo svojom odvolaní), že súdna znalkyňa v predloženom znaleckom posudku priamo neuviedla, že obohacovanie vzťahu maloletého s otcom sa má realizovať formou rozšírenia styku, je však zrejmé, že pokiaľ sa má vzťah otca s maloletým viac prehĺbiť, je nutné poskytnúť tomuto prehĺbeniu časový priestor. Len tak bude totiž môcť maloletý otca viac spoznať, získať s ním nové zážitky.

Aj napriek skutočnosti, že maloletý dňa 12.8.2011 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, detašované pracovisko Žarnovica uviedol, že mu stačí styk s otcom od soboty od 8.00 hod do nedele 17.00 hod, treba poukázať na to, že je nutné uprednostniť záujem maloletého na častejšom styku s otcom nad záujmom stretávať sa s kamarátmi. Rozšírenie styku otca s maloletým o jednu noc za dva týždne, t.j. o dve noci za mesiac umožní otcovi absolvovať s maloletým aj dvojdenné výlety, viac vplývať na jeho výchovu a pod. Zároveň maloletému stále ostane dostatok času na to,

aby trávil čas s kamarátmi počas zvyšných dvoch víkendov v mesiaci a tiež počas školského týždňa. Otec počas konania deklaroval, že je ochotný voziť svojho syna na tréningy a všetky krúžky, ktoré navštevuje, z čoho tiež možno vyvodiť záujem otca stretávať sa s maloletým v čo najširšom rozsahu. V konaní nebolo preukázané, že by mal maloletý s novou rodinou otca zlé vzťahy, že sa u otca zle cíti a že sa u otca nudí, tak ako to uviedol na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, detašované pracovisko Žarnovica, po vydaní prvostupňového rozhodnutia. Sám totiž v priebehu konania na pojednávaní vypovedal, že s družkou otca má dobrý vzťah, s otcom ho často berú na výlety, prechádzky, dovolenky a pod.

Pokiaľ matka vo svojom odvolaní uvádzala, že nemá akým spôsobom maloletého na styk s otcom pripraviť, nakoľko prichádza domov z práce každý deň o 18.00 hod, uvedené tvrdenie vyhodnotil odvolací súd ako účelové. Zo správy zo šerenia v mieste bydliska maloletého (č.i. 82 spisu) mal súd za preukázané, že matka je zamestnaná ako zubná technička v Žiari nad Hronom a prichádza domov okolo pol štvrtej poobede. Pokiaľ okresný súd teda rozšíril styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený sťkať sa s maloletým každý párný týždeň od piatku od 17.00 hod., matke stále ostáva po návrate z práce dostatok času na to, aby maloletého na styk s otcom pripravila. V tejto súvislosti je potrebné tiež uviesť, že maloletý má 12 rokov, a teda je do značnej miery schopný sám sa na styk s otcom pripraviť, navyše otec deklaroval ochotu poskytnúť pri preberaní maloletého maximálnu súčinnosť a dohodnúť sa na preberaní a odovzdávaní maloletého s matkou podľa potreby.

Vzhľadom na vyššie uvedené mal odvolací súd za preukázané, že rozšírenie styku otca s maloletým je v záujme maloletého dieťaťa preto, tak ako bolo vyššie konštatované, obsahovo vecne správne rozhodnutie okresného súdu vo výroku o úprave styku otca s maloletým podľa § 220 O.s.p. zmenil len formálne tak, že slovné spojenie „každý párný týždeň v mesiaci“ nahradil slovným spojením „každý párný týždeň v roku“ ; súvisiace výroky II. a III. ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd zároveň pre úplnosť uvádza, že sa nemohol zaoberať žiadosťou matky o oslobodenie od povinnosti podieľať sa na zaplatení trov znalečného, nakoľko o povinnosti účastníkov nahradiť trovy konania štátu titulom znalečného doposiaľ rozhodnuté nebolo. Až v prípade existencie takéhoto rozhodnutia a proti nemu podaného odvolania je daná právomoc odvolacieho súdu zaoberať sa námietkami matky maloletého týkajúcimi sa znášania trov znaleckého dokazovania. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.